IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Spraw Zagranicznych**
(nr 96)
z dnia 23 czerwca 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Spraw Zagranicznych (nr 96)

23 czerwca 2022 r.

Komisja Spraw Zagranicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Marka Kuchcińskiego (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r., (druk nr 2306), wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 2347) w zakresie:

1) części budżetowej 45 – Sprawy zagraniczne:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) dotacje podmiotowe i celowe;

2) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 31;

3) dotacji podmiotowych;

4) państwowej osoby prawnej – Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych;

– rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji Spraw Zagranicznych na okres od 1 lipca do 31 grudnia 2022 roku;

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2021 roku (druk nr 2346) w zakresie działania Komisji;

– sprawy bieżące.

W posiedzeniu udział wzięli: **Szymon Szynkowski vel Sęk** sekretarz stanu Ministerstwa Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami, **Edyta Prawica** naczelnik wydziału Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej Ministerstwa Finansów, **Bogdan Skwarka** dyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli, **Jan Malicki** stały doradca Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Marcin Chorzewski** oraz **Artur Kucharski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych. Witam państwa posłów. Witam pana ministra Szymona Szynkowskiego vel Sęka, wiceministra spraw zagranicznych oraz liczną delegację z MSZ-u. Jest z nami także przedstawiciel Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli. Witam wszystkich państwa pozostałych. Czy są eksperci lub doradcy? Nie widzę.

Proszę państwa, stwierdzam kworum. Dzisiaj mamy trzy punkty. Po pierwsze, rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych Sprawozdania z wyko-

nania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. (druk nr 2306), wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 2347). Ten cały materiał odnosi się do zakresu działania Komisji. Drugi punkt, z tym że tutaj zaproponowałbym zmianę kolejności. Rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji Spraw Zagranicznych na okres od 1 lipca do 31 grudnia 2022 roku. Punkt trzeci, rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej Sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2021 roku (druk nr 2346) w zakresie działania Komisji. Na koniec zajmiemy się sprawami bieżącymi.

Sprzeciwu do porządku dziennego nie widzę, więc możemy przystąpić do rozpatrzenia punktu pierwszego. Państwo otrzymali dokumenty do tych punktów oraz opinię Biura Analiz Sejmowych. W związku z tym poproszę pana ministra o zabranie głosu.

Sekretarz stanu Ministerstwa Spraw Zagranicznych Szymon Szynkowski vel Sęk:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Szanowni państwo posłowie, przedstawiliśmy szczegółowo realizację budżetu Ministerstwa Spraw Zagranicznych za 2021 r. w przesłanych Wysokiej Komisji materiałach. Mogę tylko powiedzieć w tej chwili o ogólnych kwotach. W roku ubiegłym zaplanowaliśmy dochody w wysokości 206 000 tys. zł, a naszymi dochodami są przede wszystkim dochody placówek zagranicznych, w tym w szczególności dochody z opłat za czynności konsularne. Pozostałe dochody dotyczyły zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości oraz z wpływów z różnych dochodów dotyczących rozliczeń z lat ubiegłych. Ostateczne wykonanie dochodów wyniosło 170 000 tys. zł. Było wyższe o 44 000 tys. zł niż w roku 2020. Wyższe dlatego, że 2020 r. to pierwszy rok pandemiczny i był rokiem o szczególnie obniżonych dochodach. W 2021 r. cały czas pandemia trwała, w związku z tym dochody są niższe od zaplanowanych, ale znacząco wyższe niż w tym pierwszym roku pandemii. Pandemia przekłada się na mniejszą liczbę czynności konsularnych, co za tym idzie, mniejsze dochody z opłat konsularnych. Z kolei wydatki Ministerstwa Spraw Zagranicznych były przeznaczone na zadania realizowane przez dysponenta części budżetowej oraz dysponentów trzeciego stopnia, czyli ministerstwo, przychodnie lekarskie służby zagranicznej i 168 placówek zagranicznych. Wydatki były przeznaczone także na pomoc zagraniczną, wpłaty składek do organizacji międzynarodowych, dotacje podmiotowe dla Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych i Polskiego Komitetu UNESCO oraz szereg dotacji celowych.

Pierwotny plan wydatków wynosił 2 061 000 tys. zł. W wyniku zwiększeń z rezerwy ogólnej to zwiększenie to była dotacja 20 000 tys. zł na budowę Domu Kultury Polskiej w Wilnie i rezerw celowych budżetu państwa, ostateczna kwota planu ministerstwa wyniosła prawie 2 033 000 tys. zł. Zwiększenia z rezerw celowych zostały przeznaczone na sfinansowanie zadań z zakresu pomocy rozwojowej i humanitarnej, współfinansowanie tworzenia oraz rozpowszechniania telewizji polskiej pod nazwą Biełsat TV, realizacji inwestycji budowy nowej Ambasady RP w Berlinie, sfinansowanie zobowiązań wynikających z wyroków i decyzji Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu. Realizacja wydatków to poziom 98% planów po zmianach, w kwocie 2 197 000 tys. zł.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w ubiegłym roku priorytety polskiej polityki zagranicznej koncentrowały się na wzmacnianiu bezpieczeństwa Polski poprzez zwiększenie potencjału relacji sojuszniczych Polski w ramach NATO i Unii Europejskiej, aktywnej polityce regionalnej, dwustronnej, wspieraniu rozwoju kraju poprzez aktywność międzynarodową oraz budowie solidnego autorytetu międzynarodowego Polski i umacnianiu jej wiarygodności w skali europejskiej, transatlantyckiej oraz globalnej. Nasza działalność oczywiście odbywała się w cieniu cały czas trwającej w 2021 r. pandemii koronawirusa. Niemniej jednak, inaczej niż w roku 2020, pandemia nie ograniczała już w takiej skali aktywności dyplomatycznej Polski, w tym aktywności w obszarach kluczowych dla interesu narodowego.

Realizowaliśmy cele dotyczące wzmacniania polityki odstraszania i obrony oraz dalszej adaptacji Sojuszu Północnoatlantyckiego do zmieniającego się otoczenia międzynarodowego. Wśród ważniejszych osiągnięć należy wymienić utrwalanie obecności wojskowej NATO na wschodniej flance, wzmocnienie strategicznego partnerstwa Polski

ze Stanami Zjednoczonymi w ramach współpracy z NATO oraz współpracy dwustronnej, a także zakotwiczenie obecności wojskowej Stanów Zjednoczonych w Polsce i w Europie.

Polska dyplomacja kontynuowała także działania na rzecz zacieśniania współpracy na linii UE–NATO. Rozwijaliśmy również współpracę w ramach Bukaresztańskiej Dziewiątki oraz Trilogu Polska-Rumunia-Turcja. W zakresie rozwoju wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony zwiększaliśmy zaangażowanie w stałą współpracę strukturalną PESCO, przystępując do kolejnych projektów oraz zgłaszając projekty pomocy dla partnerów wschodnich w ramach europejskiego instrumentu na rzecz pokoju. Przygotowywaliśmy również nasze przewodnictwo w OBWE, które rozpoczęło się w roku bieżącym. Działaliśmy również na rzecz utrzymania zakładanej wielkości środków dostępnych dla krajów wschodniego sąsiedztwa Unii Europejskiej poprzez udział w nowym instrumencie finansowania polityk zewnętrznych Unii Europejskiej, czyli Instrumencie Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej, Globalny wymiar Europy. W tych instrumentach zagwarantowano więcej środków dla sąsiedztwa Unii Europejskiej. Zapewniono rozwiązania proceduralne sprzyjające utrzymaniu politycznego kompromisu dotyczącego równowagi finansowania obydwu wymiarów europejskiej polityki sąsiedztwa, czyli wymiaru południowego, który z naszego punktu widzenia powinien być finansowany w stopniu nie większym niż wymiar wschodni, gdzie o to finansowanie zbalansowane skutecznie zabiegaliśmy.

W relacjach ze Stanami Zjednoczonymi w 2021 r. kontynuowaliśmy intensywny dialog polityczny. Przede wszystkim dotyczył on współpracy w wymiarze bezpieczeństwa, w tym wdrożenie uzgodnień dotyczących obecności militarnej Stanów Zjednoczonych w Polsce oraz wzmocnienie flanki wschodniej. Priorytetem było również utrzymanie zaangażowania Stanów Zjednoczonych w sferze bezpieczeństwa energetycznego i dywersyfikacji dostaw surowców energetycznych. Działania w tym obszarze w 2021 r. jak pokazały pierwsze miesiące roku bieżącego, były kluczowe i strategiczne. Dzięki aktywności w poprzednich latach, także w roku 2021, kiedy pojawiły się pierwsze sygnały dotyczące możliwej eskalacji konfliktu i ewentualnej agresji Rosji na Ukrainie, dzisiaj Polska ma zapewnione bezpieczeństwo energetyczne. Polska jest dzisiaj jednym z najlepiej zabezpieczonych krajów Unii Europejskiej pod względem energetycznym.

Na realizację polskiej polityki wschodniej miała przede wszystkim wpływ zmiana sytuacji bezpieczeństwa w regionie, która spowodowana była agresywną polityką zagraniczną Rosji wobec Ukrainy oraz kryzys migracyjny na granicy polsko-białoruskiej. Polska dyplomacja działała również w tym zakresie, wykorzystując środki Unii Europejskiej do łagodzenia skutków kryzysu migracyjnego oraz ograniczania działaniami dyplomatycznymi nowych migrantów z Białorusi, którzy byli wykorzystywani jako swoiste żywe tarcze przez reżim Aleksandra Łukaszenki.

W minionym roku również intensyfikowaliśmy dialog dwustronny z Ukrainą. Efekty intensyfikacji tego dialogu są dzisiaj nie do przecenienia. Promowaliśmy także ambitne założenia polityki partnerstwa wschodniego, a sukcesem polskiej dyplomacji było włączenie polskich propozycji do listy nowych celów polityki partnerstwa.

Do połowy ubiegłego roku sprawowaliśmy prezydencję w Grupie Wyszehradzkiej. Na uwagę w tym zakresie zasługuje przyjęcie, podczas szczytu premierów państw Wyszehradu w Krakowie z okazji 30-lecia współpracy wyszehradzkiej, specjalnej rocznicowej deklaracji wytaczającej główne obszary współpracy V4 na przyszłość. W tej deklaracji zawarto między innymi decyzję o zwiększeniu od roku bieżącego rocznego budżetu międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego o 2 mln euro. Ta kwota będzie służyła przede wszystkim projektom młodzieżowym, budowie tzw. generacji V4.

Rozwijano współpracę sąsiedzką oraz dwustronne relacje z krajami europejskimi. Warto tutaj wspomnieć spotkania ministerialne w ramach Trójkąta Weimarskiego, które też były formą przygotowania do spotkania szczytu Trójkąta Weimarskiego w lutym tego roku, który miał miejsce w Berlinie. Kontynuowano również kontakty dwustronne z Francją i Niemcami, czyli z największymi krajami Unii Europejskiej. Kontynuowaliśmy również dialog polityczny z Kanadą, państwami Ameryki Łacińskiej i Karaibów. Region Azji i Pacyfiku pozostawał istotnym kierunkiem polskiej polityki zagranicznej także w roku ubiegłym. Jedną z najistotniejszych kwestii angażujących polską dyplo-

mację w tym obszarze terytorialnym było przeprowadzenie sprawnej akcji ewakuacyjnej z Afganistanu. To chciałem tylko zaznaczyć, że ta akcja jest przez naszych partnerów określana jako wzorcowa. Nie wszystkim państwom udało się tak sprawnie przeprowadzić tę akcję. Prezydent Andrzej Duda przedwczoraj odznaczył dyplomantów zaangażowanych w realizację tej akcji. Natomiast z ramienia ministerstwa za tę akcję odpowiadał mój kolega, pan minister Marcin Przydacz. Podtrzymaliśmy dialog polityczny z Chinami mimo negatywnych tendencji w relacjach Pekinu z państwami naszego regionu. Rozwijaliśmy dialog z partnerami strategicznymi, Japonią oraz Republiką Korei.

Prowadziliśmy też dyplomację w zakresie pozyskiwania szczepionek, z jednej strony dla obywateli Polski, ale z drugiej strony też dla tych krajów, gdzie występowało takie zapotrzebowanie. Mieliśmy nadwyżki szczepionek i przekazywaliśmy je potrzebującym. Dostarczyliśmy, chociażby, ponad 7 mln dawek szczepionek do Wietnamu, Kambodży i Laosu. To są przykładowe kraje, bo dostarczaliśmy szczepionki jeszcze w wiele innych miejsc. Jeszcze wspomnę, że utworzono nową placówkę dyplomatyczną – Ambasadę RP w Mongolii.

Polska dyplomacja aktywnie promowała polskie interesy w regionie Afryki i Bliskiego Wchodu. Prowadzone działania miały na celu wzmocnienie relacji z partnerami w regionie oraz wzmocnienie wizerunku Polski jako odpowiedzialnego członka społeczności międzynarodowej.

Reprezentowanie oraz ochrona polskich interesów gospodarczych za granicą także stanowiły jeden z priorytetowych obszarów działania resortu spraw zagranicznych. Wsparcie dyplomacji ekonomicznej było ukierunkowane przede wszystkim na usuwanie barier administracyjnych i większe otwarcie rynków pozaeuropejskich.

Sukcesem polskiej dyplomacji było również zapewnienie szerokiej reprezentacji polskiego biznesu podczas Forum Biznesu, towarzyszącemu szczytowi inicjatywy Trójmorza.

Współpraca wielostronna na forum ONZ oraz organizacji wyspecjalizowanych systemu Narodów Zjednoczonych odgrywała istotną rolę w realizacji celów polskiej polityki zagranicznej. Realizowaliśmy aktywne członkostwo w Radzie Praw Człowieka. Na szczególną uwagę w tym obszarze zasługuje przyjęcie przedstawionej z inicjatywy Polski rezolucji na temat sytuacji praw człowieka na Białorusi po wyborach prezydenckich w 2020 r. powołującej specjalny mechanizm międzynarodowy ONZ zajmujący się zbieraniem dowodów naruszeń praw człowieka w wyżej wymienionym kontekście oraz przedstawienie w imieniu grupy państw wspólnego oświadczenia na temat sytuacji praw człowieka w Rosji oraz na Białorusi.

Kontynuowaliśmy również aktywne zaangażowanie w obszarze współpracy rozwojowej. W ramach nowego programu współpracy międzynarodowej „Solidarność dla rozwoju" polska pomoc koncentrowała się na wybranych krajach Partnerstwa Wschodniego, jak również Afryki Subsaharyjskiej, Bliskiego Wchodu oraz w państwach, które nie znajdują się na liście polskich państw priorytetowych, w szczególności w Turcji, Syrii, Iraku i Afganistanie.

Podjęliśmy się również roli koordynatora dystrybucji szczepionek z państw członkowskich Unii Europejskiej do krajów Partnerstwa Wschodniego w ramach programu dystrybucji szczepionek realizowanego przez Unię Europejską.

Zaznaczaliśmy również swoją obecność na arenie międzynarodowej jako solidarny partner współpracy rozwojowej, poprzez działania realizowane za pośrednictwem instytucji międzynarodowych, świadczących pomoc humanitarną i rozwojową. Wsparcie w ramach oficjalnej pomocy rozwojowej w roku ubiegłym wyniosło ponad 490 000 tys. zł.

W roku ubiegłym resort dyplomacji kontynuował działania na rzecz zwiększenia efektywności polityki polonijnej. W 2021 r. dofinansowano 31 projektów na rzecz poprawy infrastruktury polonijnej na łączną kwotę około 33 500 tys. zł. Na szczególną uwagę zasługuje postęp w realizacji strategicznego projektu rozbudowy Domu Kultury Polskiej w Wilnie. To jest największa inwestycja polonijna realizowana przez nasz kraj. Z radością chcę państwa zapewnić i przekazać informację, że jest ona realizowana terminowo i wszystko wskazuje na to, że z początkiem przyszłego roku będziemy w stanie już to rozbudowane, nowe skrzydło Domu Polskiego w Wilnie oddać do użytku. Będzie

to rozbudowane skrzydło, w którym również znajdzie swoje miejsce siedziba nowego studia TVP Wilno, tak żeby ta telewizja też miała warunki do pełnego rozwoju. Bardzo dobrze oceniamy współpracę z Telewizją Polską w zakresie obsługi tej anteny. Mamy nadzieję, że nowe studio TVP Wilno wystartuje od przyszłego roku i da nam nowe możliwości oddziaływania narracyjnego, nie tylko na Wileńszczyźnie, na Litwie, ale także w innych krajach bałtyckich. Takie są ambicje.

Udało nam się również rozpocząć remont Domu Polskiego w Bochum w Niemczech. Mamy nadzieję na to, że stulecie Związku Polaków w Niemczech przypadające w tym roku, będzie czasem, kiedy ten remont wreszcie, po bardzo wielu latach, nabierze rozpędu. Trudno mieć nadzieję, że on zostanie w tym roku skończony. Natomiast najważniejsze jego elementy powinny zostać w tym roku ukończone. Taki jest plan.

Jednym z kluczowych zadań polskiej polityki zagranicznej w 2021 r. pozostawało wzmacnianie wizerunku Polski. W związku z sytuacją międzynarodową coraz większą rolę odgrywało przeciwdziałanie dezinformacji i prostowanie fałszywej narracji historycznej pojawiającej się w przestrzeni publicznej w wyniku działań Rosji.

Realizowaliśmy również projekty dotyczące ważnych rocznic historycznych przypadających na rok 2021. Na uwagę zasługuje zorganizowane wspólnie z ambasadami Litwy w różnych państwach wydarzenie związane z 230. rocznicą uchwalenia Konstytucji 3 Maja i rocznicy Zaręczenia Wzajemnego Obojga Narodów. Z kolei w zakresie promocji języka polskiego istotnym osiągnięciem było doprowadzenie do utworzenia Centrum Studiów Polskich na uniwersytecie w Hajfie.

Ważnym wymiarem działań była współpraca z partnerami społecznymi poprzez otwarte punkty dotacyjne, w ramach których dofinansowaliśmy 59 zadań publicznych. Rozwijaliśmy również obywatelski wymiar polityki zagranicznej poprzez współpracę z siecią Regionalnych Ośrodków Debaty Międzynarodowej. Ośrodki te zrealizowały, mimo pandemii, łącznie blisko 1700 działań. Łączna wysokość dotacji dla 16 podmiotów prowadzących ośrodki wyniosła ponad 3000 tys. zł.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych realizowało również zadania służące zapewnieniu obywatelom polskim pomocy konsularnej podczas pobytu za granicą. Monitorowano sytuację w poszczególnych krajach i regionach światach, poprzez wydawanie stosownych komunikatów i oświadczeń. W związku z Brexitem zapewniono wsparcie merytoryczne urzędom konsularnym. Przygotowano również materiały informacyjne oraz szkoleniowe dla konsulów w zakresie procedur wizowych. Służba konsularna zaangażowana była na wszelkie możliwe sposoby w pomoc konsularną Polakom prześladowanym na Białorusi. W celu wsparcia urzędów konsularnych na Białorusi i sprostaniu zapotrzebowaniu na usługi wizowe uruchomiono w Departamencie Konsularnym MSZ Centrum Decyzji Wizowych.

Służby konsularne były zaangażowane również w szereg akcji ewakuacyjnych. Główną akcją ewakuacyjną był wcześniej wspomniany Afganistan. Powiększaliśmy również sieć konsulatów honorowych. Ministerstwo Spraw Zagranicznych powołało 17 nowych konsulów honorowych w 2021 r. oraz 21 na kolejną kadencję. W roku ubiegłym oddaliśmy również do użytku aplikację mobilną Polak za granicą. W 2021 r. wspólnie z Departamentem Polonijnym trwały również przygotowania do wdrożenia specjalnego programu poświęconemu wyzwaniu związanego z wychowaniem dziecka poza granicami kraju. Naszym zdaniem to jest do tej pory pewien niedostrzegany, a ważny aspekt polityki polonijnej. Wychowanie dziecka w polskiej rodzinie poza granicami kraju wiąże się z pewnymi szczególnymi wyzwaniami związanymi z przekazaniem języka, ale również historii, kontekstu kulturowego czy tradycji kraju. To jest także mierzenie się z napięciami powstającymi między wychowywanym za granicą dzieckiem a rówieśnikami z kraju pochodzenia. To są też bardzo często różnice kulturowe. Chcemy w najbliższych miesiącach i latach zwracać większą uwagę i uczulać nasze służby konsularne, aby również miały tutaj pewien katalog dobrych praktyk, który przekazywaliby polskim rodzinom mieszkającym za granicą.

W 2021 r. weszła w życie ustawa o służbie zagranicznej, która w istotny sposób unowocześniła model funkcjonowania służby zagranicznej. Ustanowiła, chociażby, funkcję szefa służby zagranicznej. Wprowadzono również nowy system organizacji szkoleń

przedwyjazdowych i kontynuowano organizacje szkoleń o różnorodnej tematyce wraz z udziałem w programach współpracy międzynarodowej.

Istotnym obszarem aktywności ministerstwa było także zachęcanie do pracy w polskiej służbie zagranicznej oraz lobbing na rzecz zwiększenia obecności obywateli Rzeczypospolitej w organizacjach międzynarodowych.

W 2021 r. w obszarze inwestycji priorytetowe znaczenie miały prace nad siedzibami nowych placówek dyplomatycznych w Berlinie i Mińsku. Tutaj, szanowni państwo, jeżeli będziecie w Berlinie, to już nie musicie polegać na moich słowach, ale zapraszam, żeby w trakcie spacerowania nieopodal Bramy Brandenburskiej, odejść od niej i zobaczyć, jak rosną pierwsze piętra ambasady RP w Belinie. Po wielu latach ta inwestycja ma realne postępy i mamy dogłębną nadzieję, że rok przyszły będzie rokiem zakończenia tej inwestycji po wielu latach oczekiwania. Mówię o tym wyprzedzająco, bo jestem przekonany, że tak jak co roku, państwo i tak byście o tę kwestię dopytywali.

Rok ubiegły był też czasem przygotowania koncepcji architektonicznej nowego obiektu dla Ministerstwa Spraw Zagranicznych wraz z przygotowaniem i adaptacją obiektu w Londynie pod siedzibę Instytutu Polskiego i rezydencji ambasadora. Kontynuowano również prace budowlane w Ramallach, Bogocie oraz prace projektowe w Paryżu, Sztokholmie i Madrycie.

Szanowni państwo, Ministerstwo Spraw Zagranicznych z powagą traktuje oceny i uwagi formułowane przez Najwyższą Izbę Kontroli. One wpływają na nasze działania i uwzględniamy te zalecenia tak, aby ciągle poprawiać warsztat pracy, co znalazło również odzwierciedlenie w wynikach kontroli wykonania budżetu za rok ubiegły i w wydanej pozytywnej opinii przez Najwyższą Izbę Kontroli.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, bardzo proszę o przyjęcie informacji o wykonaniu budżetu państwa w części 45 – Sprawy zagraniczne za rok 2021.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję panu ministrowi. Otwieram dyskusję. Kto z państwa chciałby zabrać głos? Proszę bardzo, pan poseł Marek Krząkała.

Poseł Marek Krząkała (KO):

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, panie ministrze, chciałem zapytać, kiedy jest termin zakończenia budowy ambasady w Berlinie, więc dobrze, że pan to powiedział, że ona zostanie ukończona w 2023 r. O szczegóły już nie będę pytał w tej kwestii. Natomiast interesuje mnie inna kwestia. Mianowicie, w informacjach, które otrzymaliśmy, jest zawarta wiadomość, że najniższy procent wykonania wydatków dotyczył wydatków na pomoc dla repatriantów i było to 31%. Uzasadnienie mówi, że jest to efekt pandemii, ale też braku realizacji niektórych projektów. Czy pan minister lub któryś z pana współpracowników mógłby powiedzieć, jakie to projekty nie były realizowane? Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję. Kto z państwa posłów chciałby jeszcze zabrać głos?

Sekretarz stanu Ministerstwa Spraw Zagranicznych Szymon Szynkowski vel Sęk:

Ja tutaj zaraz przekażę głos pani dyrektor Kucy z Departamentu Polityki Polonijnej z prośbą o ewentualne uszczegółowienie tego, o czym ja powiem. Natomiast rzeczywiście, pandemia sprawiła, że my w 2020 i 2021 r. nie byliśmy w stanie zrealizować procesu repatriacji w takiej skali, w jakiej byśmy sobie życzyli. Niemniej jednak warto zwrócić uwagę, że cały czas utrzymaliśmy wysoką liczbę repatriacji. Jeśli dobrze pamiętam, to w roku 2020 było to 600 sprowadzonych repatriantów, a jeśli chodzi o 2021 r. to pani dyrektor może uzupełnić, ale wydaje mi się, że to była podobna liczba. Nie były to więc takie rekordowe liczby jak wcześniej, gdzie dochodziliśmy już do 800 repatriantów rocznie, ale to było i tak znacząco więcej niż przed rokiem 2016, kiedy ta przeciętna liczba sprowadzanych repatriantów rocznie wynosiła około 200. Tyle mogę na ten moment powiedzieć. Chciałbym to jeszcze uzupełnić tym, że w tej chwili pracujemy nad tym, żeby mimo wszystko jeszcze tę liczbę zwiększyć. Naszą ambicją jest przekroczenie liczby 1000 repatriacji rocznie, bo ta kolejka oczekiwania na repatriacje wciąż jest długa, zbyt długa.

Z tego powodu chcielibyśmy wciąż zwiększać tę liczbę osób repatriowanych. Pani dyrektor, czy pani zechce uzupełnić?

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Może nie ma potrzeby, chyba że pan poseł Krząkała chciałby jakieś szczegóły. Ten temat jest dość szeroko opisany w przedstawionym sprawozdaniu. Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos? Jeśli nie, to – proszę państwa – proponuję, żeby Komisja przyjęła opinię dla Komisji Finansów Publicznych, w której zarekomenduje przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu za 2021 r. i proponuję również, żeby wybrać posła sprawozdawcę. Mamy w naszej Komisji dwóch posłów, którzy są również członkami Komisji Finansów Publicznych, to jest poseł Ewa Tomaszewska i poseł Czesław Siekierski. Gdzie jest poseł Czesław Siekierski? Wydawało mi się, że przez mgnienie oka widziałem posła Siekierskiego. Pani poseł Szymańska. Czy pani zgodziłaby się zostać sprawozdawcą?

Kto z państwa jest za przyjęciem stanowiska, które przedstawiłem? Proszę przygotować się do głosowania. Zaraz dokonamy głosowania. Kto z państwa jest za, to proszę nacisnąć przycisk i podnieść rękę? Dziękuję. Kto jest sprzeciw? Kto się wstrzymał? Proszę wykonać stosowne czynności. Czekamy na wyniki. Dziękuję bardzo. Głosowało 19 posłów, za 15, przeciw 4, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że Komisja przyjęła opinię.

Teraz czy pani poseł zgłasza się na posła sprawozdawcę? Czy jest inna kandydatura? Nie ma, więc rozumiem, że jest zgoda na to, żeby pani poseł Szymańska reprezentowała opinię Komisji na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych. Dziękuję bardzo. Dziękuję, panie ministrze.

Przechodzimy do punktu drugiego, to jest plan pracy Komisji. Państwo otrzymali plan pracy Komisji. Zostało zgłoszonych 14 punktów przez parlamentarzystów, ale jednocześnie na trzeciej stronie są bardzo ogólnie przedstawione informacje i propozycje do planu pracy odnoszących się do różnych działań, chociażby wizytacji, z tym że tutaj zgłoszonych wizytacji nie ma żadnych. Są za to kontakty międzynarodowe, wyjazdy, przyjazdy, konferencje międzynarodowe w kraju i za granicą. Zebraliśmy i przedstawiamy państwu to wszystko, dlatego, żeby było to gdzieś w jednym miejscu zebrane, abyśmy mieli orientację, jakie są planowane różne formy działania, w których posłowie z Komisji Spraw Zagranicznych mogliby brać udział. Ja bym tutaj generalnie zachęcał państwa do tego, żebyśmy potraktowali ten wykaz jako zbiór otwarty. To po pierwsze. Po drugie, wydaje mi się, że po zakończeniu pandemii mamy prawdopodobnie kilka miesięcy, kiedy moglibyśmy naszą dyplomację parlamentarną maksymalnie rozwinąć. Wydaje mi się więc, że można byłoby przyjąć zasadę, że powinniśmy tę dyplomację wykorzystać teraz, żeby zintensyfikować kontakty w kraju i za granicą z naszymi odpowiednikami czy w ogóle w ramach polityki zagranicznej i stosunków międzynarodowych Polski. Z tego właśnie powodu zachęcałbym państwa do twórczego działania i przyjmijmy, że albo dzisiaj, albo w najbliższym czasie będziemy zbierać od państwa propozycje na różne wyjazdy. Niektóre są tutaj związane z wojną na Ukrainie i sąsiedztwem w Europie Środkowej i państwami na wschód od Schengen, od Unii Europejskiej. Myślę, że nasz zakres zainteresowań moglibyśmy potraktować wielokierunkowo. Kto z państwa chciałby zabrać głos? Pan przewodniczący Kowal, proszę bardzo.

Poseł Paweł Kowal (KO):

Ja się już pożegnałem z panem przewodniczącym, ale jedna rzecz mi przyszła do głowy, o której żeśmy mówili, bo ona nam się gdzieś tutaj zgubiła. Może byłaby taka wola, żeby zapisać takie hasło, jak debata nad sytuacją środowisk niezależnych w Rosji. Potem moglibyśmy rozszerzyć tę formułę, tak żebyśmy mogli poświęcić jedno posiedzenie Komisji sytuacji różnych środowisk obywateli rosyjskich lub nawet nie tylko narodowości rosyjskiej. Nie mamy tego jeszcze do końca dopracowanego, dlatego zapisałbym to w jakiejś ogólnej formie. Proponowałbym sformułować to jako dyskusję o sytuacji środowisk niezależnych w Rosji, bądź rosyjskich środowisk niezależnych. Chciałbym sformułować to w taki sposób, aby obejmowało to jak najszerszy zakres.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję. Czy pan przewodniczący zgłasza jakąś propozycję terminu?

Poseł Paweł Kowal (KO):

Proszę?

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Czy jest jakaś propozycja terminu?

Poseł Paweł Kowal (KO):

Ja myślę, że nie zdążmy zrobić tego już przed wakacjami, bo myśmy sobie trochę obiecywali, że zrobimy to jeszcze w lipcu. Moglibyśmy się ewentualnie przyjrzeć, czy jesteśmy w stanie to zrobić jeszcze w lipcu. Jeśli nie, to proponuję odbyć tę Komisję na samym początku września. Moim zdaniem to ma duże znaczenie w różnych kontekstach, ale – szczerze mówiąc – przez ostatnie dwa tygodnie nie przyłożyliśmy się do tego. Ja zapomniałem podać te kontakty.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dobrze, jesteśmy w kontakcie z niektórymi przedstawicielami opozycji czy dysydentami rosyjskimi. W takim razie dostosujemy jakiś termin, ale uważam, że to jest dobry pomysł. Pan poseł Władysław Teofil Bartoszewski, proszę bardzo.

Poseł Władysław Teofil Bartoszewski (KP):

Dziękuję, panie przewodniczący. Ja może skorzystałbym z okazji, że jesteśmy na posiedzeniu Komisji Spraw Zagranicznych i powiem tylko dwa słowa na temat szczytu Trójmorza, który się odbył kilka dni temu i rozpoczął się spotkaniem prezydentów państw Trójmorza. Prezydent Andrzej Duda również tam był i uzyskał między innymi to, że Ukraina ma już status kandydata do organizacji Trójmorza. To było również bardzo dobre spotkanie dla parlamentarzystów. Pan poseł Radosław Fogiel i ja reprezentowaliśmy Komisję Spraw Zagranicznych i było to wyjątkowo dobrze i zbornie zorganizowane spotkanie, które poruszało – nie będę tutaj wchodzić w szczegóły – trzy kwestie. Były to kwestie geopolitycznego bezpieczeństwa państw Trójmorza. Były to kwestie współpracy ekonomicznej i infrastrukturalnej w Trójmorzu oraz były to kwestie cyfryzacji i cyberbezpieczeństwa państw Trójmorza. Na każdym z tych paneli, w których uczestniczyli wszyscy członkowie, my zabieraliśmy głos. Była tam również pani poseł Masłowska jako przewodnicząca zespołu Trójmorza w Sejmie i my wszyscy zabieraliśmy głos regularnie w tych panelach. Skutkowało to przyjęciem konkretnych rekomendacji, które będą rozprowadzone do wszystkich państw członkowskich. W związku z tym nasuwają się pewne wnioski, które można by wprowadzić w życie u nas poprzez Komisję Spraw Zagranicznych.

Po pierwsze, była stypulacja, żeby w każdym parlamencie 12 państw członkowskich Trójmorza były zespoły poświęcone Trójmorzu na wzór naszego. Ułatwiłoby to wzajemne kontakty. Po drugie, zwrócono uwagę, że nawet w ramach 12 państw członkowskich nie wszyscy mają jasne pojęcie, co właściwie ta organizacja Trójmorza robi i z tego powodu należałoby zintensyfikować działalność, aby informować nawet polityków na temat tej działalności. Zostało również podchwycone to, o czym myśmy tutaj mówili na posiedzeniach tej Komisji, bo pan przewodniczący to często podkreślał, że rolą parlamentarzystów jest również prowadzenie dyplomacji parlamentarnej i że to jest bardzo skuteczny sposób wpływania na politykę poszczególnych rządów. Była o tym mowa, żeby parlamentarzyści zaangażowani we współpracę w ramach Trójmorza wpływali poprzez informowanie, lobbing oraz nawet pewien nacisk na rządy swoich krajów, żebyśmy te organizacje uczynili bardziej spójną i zborną. Wszyscy podkreślali szaloną rolę, jaką w tej chwili odgrywa Trójmorze w związku z sytuacją polityczną na wschodzie. Większość państw Trójmorza jest państwami przyfrontowymi i odczuwają znacząco tę sytuację. W związku z tym, również były sugestie, żeby organizować wizyty parlamentarne związane z Trójmorzem, żeby uaktywnić się oraz aby szczyty Trójmorza, których było – jeśli dobrze pamiętam – sześć, nie dotyczyły wyłącznie głów państw, ale również, żeby były częściej organizowane takie szczyty parlamentarzystów, bo ten w Rydze był dopiero drugi.

W przyszłym roku przewodnictwo przejmuje Rumunia, która przysłała bardzo dużą delegację. Notabene, polska delegacja była największa, ale Rumunia również przysłała bardzo dużą delegację i też chcieli przygotować takie spotkania parlamentarzystów. Była tam bardzo entuzjastycznie przyjęta pani Kondratiuk, czyli wiceprzewodnicząca Werchownej Rady, oraz przedstawiciele Gruzji i Mołdawii. Uczestnicy tego spotkania bardzo mocno podkreślali konieczność włączenia i Gruzji, i Mołdawii do grupy Trójmorza oraz w końcu do Unii Europejskiej. W tym kontekście to, że w naszym planie jest mowa o wizycie Komisji Spraw Zagranicznych w Kiszyniowie, jest bardzo na czasie. Myślę, że jednym z tych projektów powinna być jakaś wizyta Kiszyniów, Bukareszt – razem lub osobno – zwłaszcza że Rumunia będzie przygotowywać następny szczyt. Muszę powiedzieć, że byłem podbudowany entuzjazmem uczestników, bo to różnie na takich konferencjach bywa. Co do tego projektu, ewidentnie spowodowane jest tym, co dzieje się obecnie na Ukrainie, ale dzięki temu to spotkanie nabrało nowego wymiaru. To chyba wszystko. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję bardzo. Będziemy mieć za dwa tygodnie informacje ministra z tego szczytu Trójmorza, ale poseł słusznie zauważył, że moglibyśmy do planu pracy wpisać cykl wizytacji albo posiedzeń Komisji Spraw Zagranicznych, nie tylko do Mołdawii, ale do wszystkich państw, które graniczą z Ukrainą, ponieważ pod różnym względem są frontowymi państwami. W taki sposób moglibyśmy objąć państwa Trójmorza. Jeżeli by pan chciał przygotować jakieś konkretne propozycje, to bym pana prosił o zgłoszenie ich do sekretariatu. Tak jak mówiłem, proponuję, żebyśmy traktowali ten zbiór jako zbiór otwarty. Pani poseł Barbara Bartuś, potem pan poseł Paweł Zalewski.

Poseł Barbara Bartuś (PiS):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Ja właśnie podnosiłam rękę, bo ja też uczestniczyłam w tym spotkaniu inaugurującym i w pierwszych godzinach obrad tego szczytu Trójmorza zorganizowana przez parlament łotewski. Ja byłam akurat na Łotwie w ramach wizyty grupy parlamentarnej przyjaźni polsko-łotewskiej na zaproszenie pani wiceprzewodniczącej Saeimy.

Byłam świadkiem wystąpienia pana profesora Bartoszewskiego oraz naszej pani poseł Masłowskiej, która mówiła o tym, żeby organizować zespoły do wspólnej pracy. Natomiast ta propozycja padła oficjalnie ze strony łotewskiej, ale nie wiem, czy to będzie zapisane u pana ministra, bo to dotyczyło właśnie dyplomacji parlamentarnej. Kiedyś, na początku tej kadencji, rozmawialiśmy o powołaniu zgromadzenia parlamentarnego Trójmorza i takie wnioski nawet z naszej Komisji były wysuwane. Właśnie tam prowadzący szczyt też zwrócili uwagę, że mamy różne zgromadzenia parlamentarne i potrzebne jest, aby takie zgromadzenia dotyczące Trójmorza powstały, aby stworzyć jeszcze lepszą płaszczyznę dla dyplomacji parlamentarnej i dla współpracy w ramach Trójmorza. Taka sugestia właśnie padła tam ze strony prowadzących. Powtórzę także za panem posłem, że bardzo duży entuzjazm i chęć współpracy w ramach wspólnych interesów się pojawił, czy to tych dotyczących wojny, czy tych gospodarczych, czy to w ramach tego, co mówiła nasza pani poseł Masłowska. Myślę, że wojna na Ukrainie jeszcze bardziej pokazała konieczność tej współpracy, w tym współpracy gospodarczej. Padł tam taki wniosek, więc panie marszałku, myślę, że moglibyśmy wrócić do tego tematu również w naszym parlamencie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję bardzo. Ja od razu na gorąco chciałbym przedstawić propozycję. Za dwa tygodnie będziemy mieć ten temat informacji ministra, więc może do tego czasu – zwracam się tutaj do państwa biorących udział w tym szczycie – spróbujemy zastanowić się nad stworzeniem jakichś dokumentów, dezyderatu albo oświadczenia, aby z jednej strony zgłosić postulat, żeby stworzyć zgromadzenie parlamentarne Trójmorza. Byłby to postulat do marszałka Sejmu. Z drugiej natomiast strony stworzyć dokument, który wysłalibyśmy do naszych odpowiedników Komisji Spraw Zagranicznych państw Trójmorza i w którym zawarlibyśmy konkretną propozycję opartą o te postulaty, które były zgło-

szone na Łotwie. Tutaj, gdyby była decyzja Komisji, to moglibyśmy taką korespondencję uruchomić. Proszę bardzo, poseł Paweł Zalewski.

Poseł Paweł Zalewski (Polska2050):

Dziękuję bardzo. Ja rozumiem, że będziemy za dwa tygodnie szczegółowo rozmawiać o projekcie Trójmorza, ale mam pytanie. Może państwo wiecie – szkoda, że nie ma pana ministra – czy jakiekolwiek pieniądze obiecane przez Amerykanów, a była mowa o 1 mld dolarów, wpłynęły na projekty, które mają być realizowane. Czy państwa członkowskie również dokonały już jakichś wpłat na jakieś konkretne projekty, które wychodziłyby poza te cyklicznie odbywające się spotkania? Mówiąc krótko, czy jest jakiś konkretny projekt infrastrukturalny, który zaczął być już realizowany i finansowany nawet na etapie wstępnym?

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję bardzo. Mnie się wydaje, że to jest bardzo dobre pytanie, ale na za dwa tygodnie, do ministra spraw zagranicznych. Gdyby była taka możliwość, to prosiłbym sekretariat o przekazanie ministrowi spraw zagranicznych informację, że jest takie oczekiwanie ze strony państwa posłów. Chyba że zaprosimy jeszcze panią przewodniczącą Funduszu Trójmorza, panią prezes Banku Gospodarstwa Krajowego. To jest rzeczywiście słuszne pytanie. Proszę bardzo, kto z państwa chce jeszcze zabrać głos? Jeżeli nie, to rozumiem, że moglibyśmy nasz program, z zawartymi tymi postulatami z dyskusji, przyjąć. Głosujemy? Jeżeli nie ma sprzeciwu, to rozumiem, że przyjmujemy plan pracy Komisji. Dziękuję bardzo.

Tym samym przechodzimy do trzeciego punktu, czyli do rozpatrzenia Sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2021 roku (druk nr 2346) w zakresie działania Komisji. Szanowni państwo, 15 czerwca bieżącego roku marszałek Sejmu, zgodnie z art. 126 ust. 4 regulaminu Sejmu, skierowała sprawozdanie przedstawione przez prezesa Najwyższej Izby Kontroli do Komisji do Spraw Kontroli Państwowej w celu zaopiniowania. Jednocześnie skierowała je do wszystkich innych komisji merytorycznych, które są utworzone jako organy Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej. Mamy czas do 30 czerwca, żeby przedstawić do Komisji do Spraw Kontroli Państwowej naszą opinię. Dlatego właśnie ten punkt znalazł się w dzisiejszym porządku obrad. Proszę teraz o zabranie głosu przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli, pana Bogdana Skwarka.

Dyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli Bogdan Skwarka:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, otóż chciałbym w bardzo skrótowy sposób przedstawić Sprawozdanie z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2021 r. Zacznę od działalności kontrolnej.

Jak wszyscy doskonale wiemy, z racji pandemii COVID-19, ta działalność kontrolna musiała być ograniczona. Niemniej jednak w 2021 r. Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła 84 kontrole planowe i 82 kontrole doraźne. W ramach tych dużych kontroli planowych była taka jedna największa, czyli kontrola wykonania budżetu państwa. W ramach tej kontroli przeprowadzono 74 kontrole. Skontrolowaliśmy 1754 różnych podmiotów. Sformułowano 4851 wniosków pokontrolnych, z tego 85% przyjęto do realizacji. Tych wniosków pokontrolnych było o 300 więcej niż w 2020 r. Sformułowaliśmy również 74 wnioski, 112 zawiadomień do organów ścigania, w tym 54 do prokuratury oraz 66 wniosków o naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Stwierdzono wydatkowanie kwot z naruszeniem prawa. Wysokość generalnej kwoty stwierdzonych nieprawidłowości wynosiła prawie 4,5 mld zł. Natomiast 5,5 mln zł było wydatkowane z naruszeniem prawa i zostało lub będzie zwrócone do budżetu jednostek samorządu terytorialnego albo do budżetu państwa.

Izba przedłożyła Sejmowi 169 informacji o wynikach kontroli, w tym 74 informacje o wynikach kontroli wykonywania budżetu oraz 4 tzw. mega informacje. Jeśli państwo pozwolą, to przedstawię kilka spraw związanych z działalnością międzynarodową Najwyższej Izby Kontroli. Przedstawię to oczywiście bardzo skrótowo.

NIK jest audytorem zewnętrznym OECD. W 2021 r. została wybrana audytorem zewnętrznym Interpolu. NIK ma również swoich przedstawicieli w różnego rodzaju

organach, np. Europejskiej Agencji Kosmicznej czy Organizacji ds. Bezpieczeństwa Żeglugi Powietrznej. Prowadzimy również projekty bliźniacze. Jest to taka pomoc w rozwoju organów kontroli innych państw. Taką pomoc NIK świadczyła na rzecz Palestyny, Jordanii oraz Kosowa. Ta pomoc dla Kosowa w 2021 r. została zakończona. Również prowadziliśmy tzw. przeglądy partnerskie, które polegają na tym, że poszczególne organy kontroli dokonują kontroli innych organów kontroli. W tym zakresie w 2021 r. NIK prowadziła taką kontrolę naczelnych organów kontroli Słowacji i Rumuni. Należy również dodać, że jeśli chodzi o współpracę w ramach INTOSAI, czyli w ramach organizacji zrzeszającej wszystkie organy kontroli z całego światu, to prezes NIK-u stanowi funkcję przewodniczącego podkomisji ds. standardów kontroli. Jeśli chodzi natomiast o europejską organizację organów kontroli, to prezes NIK-u jest członkiem jej zarządu.

Na posiedzeniu Komisji była mowa o współpracy w ramach państw Trójmorza. Tutaj również bierzemy aktywny udział w pracach organów kontroli z tych państw. Przygotowaliśmy chociażby projekt inicjatywy i wstępny katalog działań naczelnych organów w ramach tej współpracy.

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, uprzejmie proszę o przyjęcie naszego sprawozdania. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję bardzo panu dyrektorowi. Otwieram dyskusję. Kto z państwa chciałby zabrać głos? Proszę bardzo. Nie spodziewałem się ożywionej dyskusji. Czy pan dyrektor Jan Malicki chciałby zabrać głos w tym punkcie? Co prawda powinien pan zabrać głos w poprzednim punkcie.

Stały doradca Komisji Spraw Zagranicznych Jan Malicki:

Panie przewodniczący, przepraszam, ale tym razem nie uratuję honoru własnego ani nawet Komisji, ponieważ nie czuję się kompetentny. Natomiast ja sygnalizowałem, że na koniec tego posiedzenia chciałbym zabrać głos w zupełnie innej sprawie, która niestety nie będzie dotyczyć Najwyższej Izby Kontroli mimo tego, że jest bardzo ciekawa.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Pani Poseł Barbara Bartuś.

Poseł Barbara Bartuś (PiS):

Ja może zapytam o coś Najwyższą Izbę Kontroli, bo skoro analizujemy sprawozdanie, a mieliśmy taką burzliwą debatę przed końcem roku, to chciałam zapytać, czy w tym sprawozdaniu jest wyjaśnienie tego wyjazdu na Białoruś? Pamiętam, że była wtedy debata i my stawialiśmy pytania, ale na żadne pytania pan prezes nie odpowiedział. Zamiast odpowiedzi na pytania np. dotyczące finansowania tego wyjazdu, pojawiał się swego rodzaju atak na nas, pytających. Podawane były bardzo ogólne informacje. Czy w tym sprawozdaniu mamy wyjaśnienie tego wyjazdu na Białoruś przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli w sytuacji, kiedy Białoruś już czynnie była zaangażowana w walkę z nami, Polską? Dzisiaj przecież wiemy, że jest jawnym pomocnikiem Rosji w ramach działań na Ukrainie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa posłów chciałby jeszcze zabrać głos? Nikt się nie zgłasza, tak?

Czy pan dyrektor chciałby odpowiedzieć?

Dyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli Bogdan Skwarka:

Chciałbym jedynie powiedzieć, że nie ma tam szerszego wyjaśnienia tego tematu. Wydawało nam się, że różnego rodzaju przedstawiciele NIK-u wyjaśniali to na posiedzeniu Komisji i doszliśmy do wniosku, że nie ma potrzeby wracania po raz kolejny do tego tematu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję bardzo. Teraz zabierze głos pan przewodniczący Arkadiusz Mularczyk.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Chciałbym wnioskować o odrzucenie tego sprawozdania.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Rozumiem. Tutaj chodzi nie tyle o odrzucenie, ile o wyrażenie opinii. Dobrze, w takim razie przystępujemy do głosowania. Kto z państwa jest za przyjęciem wniosku o pozytywne zaopiniowanie sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2021 r. proszę o podniesienie ręki? Wniosek pana Mularczyka jest o negatywne zaopiniowanie tego sprawozdania. Przeczytam jeszcze raz, aby rozwiać wszelkie wątpliwości. Kto jest za przyjęciem wniosku o pozytywne zaopiniowanie sprawozdania z działalności NIK-u? Pytamy, kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem sprawozdania? Proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę podać wyniki. Głosowało 15 posłów, za było 4, 11 było przeciw. Nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że Komisja uchwaliła negatywną opinię w tej sprawie.

Proszę państwa, na tym zakończyliśmy wszystkie punkty dzisiejszego porządku dziennego. Stwierdzam, że porządek dzienny został wyczerpany. Protokół z posiedzenia zostanie wyłożony do przejrzenia w sekretariacie Komisji.

Przepraszam, jeszcze pan dyrektor Jan Malicki chciałby zabrać głos w sprawach różnych. Proszę bardzo.

Stały doradca Komisji Spraw Zagranicznych Jan Malicki:

Przepraszam. Tytułem maleńkiej informacji przypominającej, że w ciągu 40 dni zakończyło życie trzech sygnatariuszy traktatu białowieskiego, rozwiązującego Związek Sowiecki: 3 maja zmarł Szuszkiewicz, 9 maja Krawczuk, a 3 dni temu w sposób nagły zakończył życie Giennadij Burbulis. Ponieważ przygotowuję ogromną publikację na ten temat, to rozmawiałem z nimi wszystkimi poza Fokinem. Burbulis z tego wszystkiego był najważniejszy i o ile przy osiemdziesięcioparoletnim Szuszkiewiczu, czy 89-letnim Krawczuku, można założyć, że jak człowiek ma 90 lat, to ma prawo umrzeć, tak przy 76-letnim Burbulisie są bardzo poważne znaki zapytania co do przyczyny jego śmierci. Został przy życiu jeszcze ostatni sygnatariusz traktatu białowieskiego, czyli Witold Fokin, człowiek pełen kontrowersji, ale ewidentny i prawdziwy sygnatariusz, były premier Republiki Ukraińskiej w 1991 r. Teraz wszyscy się zastanawiamy, czy to jest po prostu sytuacja, że jak ktoś ma 90 lat, to ma prawo zakończyć życie, bo gdyby nie zagadka z Burbulisem, to tak by było. Czy to jest jednak postępująca zemsta na tych, którzy doprowadzili do rozpadu Związku Sowieckiego? To informacja typu naukowego.

Natomiast ja bym zgłosił, aby Komisja Spraw Zagranicznych w pewnym momencie może przyjęła jakąś uchwałę – licząc, że Fokin będzie nadal żyć – dla uszanowania pamięci Szuszkiewicza, Krawczuka i Burbulisa, chociażby tych trzech, którzy zmarli w ciągu tych dwóch miesięcy. Dla ludzi, dla których upadek Związku Sowieckiego nie jest największą geopolityczną tragedią XX w. to byłby bardzo ważny sygnał z Polski. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie dyrektorze, proszę przygotować projekt tego stanowiska.

Stały doradca Komisji Spraw Zagranicznych Jan Malicki:

Oczywiście przygotuję. Myślę, że oświadczenie byłoby dobrą formą.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Myślę, że to jest ważna rzecz. Dziękuję bardzo. W takim razie zamykam posiedzenie Komisji.